

Asia: VN/27297/2023

Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024-27

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleittain

-

1. Johdanto, yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 1. Johdanto, sekä muut yleiset huomiot

-

2. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen koulutuksessa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 2. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen koulutuksessa

-

3. Tasa-arvon työelämässä ja työn ja perheen yhteensovittamisen tukeminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 3. Tasa-arvon työelämässä ja työn ja perheen yhteensovittamisen tukeminen

-

4. Sukupuolten tasa-arvoisen osallisuuden ja edustuksen lisääminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 4. Sukupuolten tasa-arvoisen osallisuuden ja edustuksen lisääminen

-

5. Naisiin kohdistuva-, lähisuhde sekä muu väkivalta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 5. Naisiin kohdistuva-, lähisuhde sekä muu väkivalta

-

6. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen Euroopan unionissa ja kansainvälisessä toiminnassa

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 6. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen Euroopan unionissa ja kansainvälisessä toiminnassa

-

7. Institutionaaliset rakenteet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alle kappaleesta 7. Institutionaaliset rakenteet

Varusmiesliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen tasa-arvo-ohjelmaksi 2024-27 (VN/27297/2023).

Varusmiesliiton mielestä esityksessä on puutteita asevelvollisuuden tasa-arvoisuuden suhteen. Ainoa tapa, jolla asevelvollisuuteen ohjelmassa viitataan, on seuraava lainaus kohdasta 41: "Edistetään naisten hakeutumista vapaaehtoiseen asepalvelukseen eri toimenpitein. Tavoitteena on kasvattaa vapaaehtoiseen palvelukseen hakeutuvien naisten määrää 2 000:een vaalikauden lopussa."

Kohta ei ota kantaa asevelvollisuuteen, sen epätasa-arvoisuuteen tai naisten kannustimiin hakeutua vapaaehtoiseen asepalvelukseen. Vaikka vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakeutuvien määrä nousisi, lähtötilanne asevelvollisuuden epätasa-arvoon ei tule muuttumaan. Ratkaiseva ero on velvollisuus: kaikilla tulisi olla samat oikeudet ja velvollisuudet. Vapaaehtoisuus ja siihen kannustaminen eivät ole sama asia kuin velvollisuuksien tasa-arvo, missä jokainen on yhdenvertainen. Perhepolitiikka tai fyysiset erot puolestaan eivät ole päteviä syitä jatkaa nykyisellä mallilla, vaikka niitä tiuhaan perusteluina käytetäänkin. Ne päinvastoin korostavat ja ylläpitävät sukupuolten välistä epätasa-arvoa, ja siihen nojaavaa nykyistä rakennetta, joka jakaa tehtävät yhteiskunnassa naisten ja miesten rooleihin.

Koska asevelvollisia ovat vain miehet, nykyinen järjestelmä valikoi sukupuolen perusteella. Tämä jako vähättelee muiden kuin miesten velvollisuutta puolustaa maataan, ja jättää puolet ulkopuolelle koko kansan asiassa. Tässä on kysymys oikeudenmukaisuudesta, jossa valtion tulisi ohjata toimimaan oikein. Tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus kuuluvat länsimaiseen yhteiskuntaan.

Varusmiesliitto esittää, että asevelvollisuutta kehitettäisiin tasa-arvoiseen suuntaan Suomen kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi sekä erityisesti asevelvollisuusmallimme tulevaisuuden varmistamiseksi. Sukupuolen sijaan asepalveluksen suorittamisen valintaperusteena tulisi jatkossa olla yksilön motivaatio ja soveltuvuus koko ikäluokan ollessa asevelvollinen.

Tuoreiden gallup tutkimusten enemmistö ja alle 30-vuotiaista nuorista yli 70% kannattaa tasa-arvoista asevelvollisuutta (HS 13.6.2024). Varusmiesliitto kokeekin hämmäntäväksi, että asiaa ei ole lainkaan käsitelty tasa-arvo-ohjelmassa, kun nykyinen järjestelmä menettää enenevässä määrin oikeutustaan nuorten silmissä. Lisäksi koko ikäluokkaa koskeva palvelusvelvollisuusmalli on kannatettu yli puoluerajojen, ja siihen liittyviä aloitteita on hyväksytty niin kokoomuksen, keskustan, Rkp:n, Sdp:n, vihreiden, ja vasemmistoliiton puoluekokouksissa.

Varusmiesliitto toivoo, että tasa-arvo-ohjelma ottaa huomioon suomalaisen yhteiskunnan suurimman epätasa-arvoisen rakenteen, joka pitää yllä sukupuolirooleja, jotka eivät kuulu 2000-luvulle. Muissa pohjoismaissa näistä rakenteista on päästy jo eroon. Jo tahtotilan tai tietoisuuden ilmaiseminen tästä veisi tasa-arvokehitystä Suomessa oikeaan suuntaan.

Mäenpää Akseli
Varusmiesliitto ry.

Kivistö Jaakko
Varusmiesliitto ry.